

## ASPECTES ESTRUCTURALS DEL TERRITORI

---



### 3.1 PLANEJAMENT TERRITORIAL I ORDENACIÓ DEL SÒL

(fe\_01)

---

#### Planejament i ordenació del sòl: INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA ANNEXADA

---

<u>ANNEX CARTOGRÀFIC:</u>	▪ fe_01 -PLÀNOL_01:	Cartografiat dels usos del sòl (segons MCSC, ortoimatge 1:25.000 – any 1993 – i actualització sobre ortoimatge 1:5.000 – any 2000 –).
	▪ fe_01 -PLÀNOL_02:	Forests de gestió pública
	▪ fe_01 -PLÀNOL_03:	Àrees d'interès paisatgístic
	▪ fe_01 -PLÀNOL_04:	Cartografiat d'impactes ambientals

---

ANNEX  
FOTOGRÀFIC

- Paisatge: 5, 9, 14, 17, 21, 22, 25, 32, 33
  - Ocupació del sòl no urbà: 11, 13, 30
  - Protecció del patrimoni: 4, 15, 18, 28
  - Infraestructures i activitats econòmiques: 16, 119, 20, 29, 34
  - Gestió riscos: 16, 19, 23, 31
- 

#### 3.1.1 INTRODUCCIÓ AL PLANEJAMENT TERRITORIAL

##### L'estructura del planejament territorial a Catalunya

Les estratègies socials, econòmiques i infraestructurals de Catalunya, la seva estructuració i equilibri territorial, la consolidació de la qualitat de vida dels seus habitants, així com l'ordenació del seu creixement econòmic i com a societat, entre d'altres aspectes, resten regulats per la **Llei 23/1983, de 21 de Novembre, de Política Territorial, de la Generalitat de Catalunya**. Aquesta llei preveu l'assoliment de l'esmentat equilibri territorial mitjançant tot un seguit d'instruments de planificació. Així, d'acord amb l'esmentada llei (modificada per la llei 31/2002) els instruments de planejament territorial són:

- Pla Territorial General, que comprèn l'àmbit de Catalunya.
- Plans Territorials Parcials, que comprenen com a mínim una comarca.
- Plans Directors Territorials, que comprenen l'àmbit que sigui necessari.

A més d'aquests plans pròpiament territorials, en tant que comprensius de tots els elements del territori, la llei esmentada preveu també els plans territorials sectorials, que han de tenir com a àmbit d'aplicació el conjunt del territori català, però que estan específicament destinats a ordenar un aspecte de la realitat territorial: carreteres, ferrocarrils, espais d'interès natural, etc.

La llei d'urbanisme de 2002 (lleí 2/2002) preveu, així mateix, els plans directors urbanístics amb similar flexibilitat d'àmbit i contingut que els esmentats plans directors territorials, però amb més especificació del contingut i amb un objectiu suposable de més precisió que a les determinacions.

Aquesta programació territorial mitjançant plans, en darrer terme, i sempre d'acord amb les actuals polítiques i estratègies traçades pel Departament de Política Territorial i Obres

Públiques de la generalitat de Catalunya (endavant PTOP), haurà de satisfer l'objectiu principal que presideix, això és, assegurar-ne la sostenibilitat ambiental del territori, l'eficiència funcional i la cohesió social.

Més concretament, l'esborrany del Programa de Planejament Territorial definit pel PTOP estableix com a objectius principals:

- Afavorir la diversitat del territori i mantenir la referència de la seva matriu biofísica.
- Protegir els espais naturals, agraris i no urbanitzables en general com a components de l'ordenació del territori.
- Preservar el paisatge com un valor social i un actiu econòmic del territori.
- Moderar el consum del sòl.
- Afavorir la cohesió social del territori i evitar la segregació espacial de les àrees urbanes.
- Protegir i potenciar el patrimoni urbanístic que vertebrava el territori.
- Facilitar una política de l'habitatge eficaç i urbanísticament integrada.
- Propiciar la convivència d'activitats i habitatge a les àrees urbanes i racionalitzar la implantació de polígons industrials i terciaris.
- Adoptar mesures de regulació i orientació espacial de la segona residència
- Els nous creixements han de ser compactes i en continuïtat
- El creixement urbà ha de reforçar una estructuració nodal del territori
- La mobilitat és un dret i no una obligació
- Facilitar el transport públic mitjançant la polarització i compacitat dels sistemes d'assentaments.
- Atendre espacialment la vialitat que estructura territorialment els desenvolupaments urbans.
- Integrar els espais del transport i de la logística en la matriu territorial.

#### El Pla Territorial del Camp de Tarragona

La materialització dels objectius esmentats així com aquells traçats per l'esmentada llei, assoleixen un major grau de concreció a través del **Pla Territorial General de Catalunya** aprovat mitjançant de la *Llei 1/1995 de la Generalitat de Catalunya*. El Pla Territorial és l'instrument que defineix els objectius d'equilibri territorial d'interès general per a Catalunya i, a la vegada, esdevé el marc orientador de les accions per crear les condicions adequades per a atreure l'activitat econòmica als espais idonis. Així doncs, aquest document, que tal com dèiem recull les estratègies de Catalunya per assolir un equilibri i desenvolupament territorial òptim, actua i haurà d'esdevenir efectiu d'acord amb els sis àmbits d'aplicació que determina l'article 12 de la llei 23/1983. Aquest sis àmbits en que divideix el *Pla Territorial* el territori de Catalunya als efectes d'ordenar i articular les estratègies del país a un nivell més precís (en clau mesoterritorial), serveixen de base per planificar. I aquesta planificació haurà de dur-se a terme a través de l'aprovació dels esmentats Plans Territorials Parcials.

Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant es troba inclòs en l'àmbit del **Pla Territorial Parcial de les Comarques del Camp de Tarragona**. Aquest Pla es troba en l'actualitat en fase d'elaboració i haurà d'esdevenir el document clau per a l'ordenació dels espais i usos del sòl del conjunt de les comarques que conformen el seu àmbit (Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès,

Tarragonès i Priorat). Les seves previsions per a l'estructuració, ordenament i cohesió del seu territori seran les estratègies generals que governaran el seu desenvolupament, al temps que les normes que, eventualment, acompanyaran al pla, condicionaran el planejament a nivell municipal i hauran de ser incorporades el la redacció dels corresponents Plans d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM).

Així doncs, el seu contingut, establirà objectius demogràfics, econòmics, d'urbanisme i habitatge, infraestructurals, etc., concretarà tot un seguit de projectes i actuacions per tal d'assolir-los i, per últim, amb l'objecte de garantir l'establiment d'un context favorable pel desenvolupament de les estratègies traçades, determinarà les normes que regularan els usos del sòl a nivell general i que esdevindran el marc de referència pel desenvolupament dels POUM's.

Ressenyem doncs, que el contingut d'aquest document resultarà estratègic i capital per al futur de desenvolupament del municipi. És també d'observar, com resultaria de la màxima conveniència que es determinessin els mecanismes adients per tal de fer particip al PTOPI dels objectius i de l'estratègia de desenvolupament escollida per Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, llurs objectius, així com dels interessos del municipi. Caldria doncs, elevar a aquest departament la informació necessària per tal que els interessos del municipi siguin adequadament incorporats al Pla Territorial, així com establir i mantenir la coordinació interadministrativa que resulti escaient en cada fase de l'elaboració del pla.

Fins l'actualitat han estat elaborats tot un seguit d'estudis de base que hauran de nodrir la redacció del Pla Parcial, i entre els quals subratllem:

- Anàlisi del TGV i de la seva connexió amb l'espai socioeconòmic del Camp de Tarragona
- Estudi recopilatori i analític de treballs i dades sobre el desenvolupament socioeconòmic del camp de Tarragona.
- Preparació i càrrega de les dades demogràfiques al camp de Tarragona.
- Treballs de definició de xarxes ecològiques per al planejament territorial per a cada una de les comarques que constitueix l'àmbit funcional del camp de Tarragona.

#### Altres plans d'àmbit supramunicipal

Efectivament, d'acord amb la proposta de planificació del territori fixada per la *Llei de Política Territorial de Catalunya*, han estat desenvolupats tot un seguit de plans paral·lels als documents bàsics del Planejament (Pla Territorials i Plans Territorials Parcials). Entre aquests documents es troben, en primer terme, els Plans Sectorials. Documents aquests que defineixen l'estratègia i les actuacions a desenvolupar en determinats àmbits de l'ordenament i desenvolupament del territori, això és, en l'ordenació "sectorial" de determinats aspectes claus (carreteres, ports, etc.). L'àmbit de aplicació d'aquests plans abasta tota Catalunya.

Dins aquestes "*estratègies sectorials*", destaquem, pel condicionament directe que determinen sobre el territori de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, els següents Plans:

- Pla de Carreteres de Catalunya (1985) i la seva revisió (1995)
- Pla de Ports de Catalunya
- Pla d'Espais Interès Naturals de Catalunya

Altres documents que no han estat desenvolupats com a Plans Territorials Parcials, poden resultar determinants o influir en l'ordenació definitiva dels sòls, en l'ocupació de l'espai o en la modelització del paisatge. Alguns dels principals programes, plans o determinacions que influeixen sobre el municipi de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant són:

- Pla Director Urbanístic del sistema Costaner
- Programa de desenvolupament rural
- Programa d'actuació en sòl i habitatge 2000-2009
- Programa d'actuació en sòl industrial i d'activitat econòmica 2001-2004
- Pla d'Infraestructures de transport (2000-2007) del Ministeri de Foment
- Mapa eòlic de Catalunya
- Projecte Integrat de Protecció (PIP) del Perímetre de Protecció Prioritària (PPP) ET2 Tivissa-Vandellòs-Llaberia-Pradell

### 3.1.2 EVOLUCIÓ DELS USOS DEL SÒL

En la taula següent es mostra l'evolució en les cobertes i usos del sòl que ha experimentat el territori municipal des de l'any 1987 fins el 1997. Veure també "plànol fe\_01\_p\_01 Cartografiat dels usos del sòl"

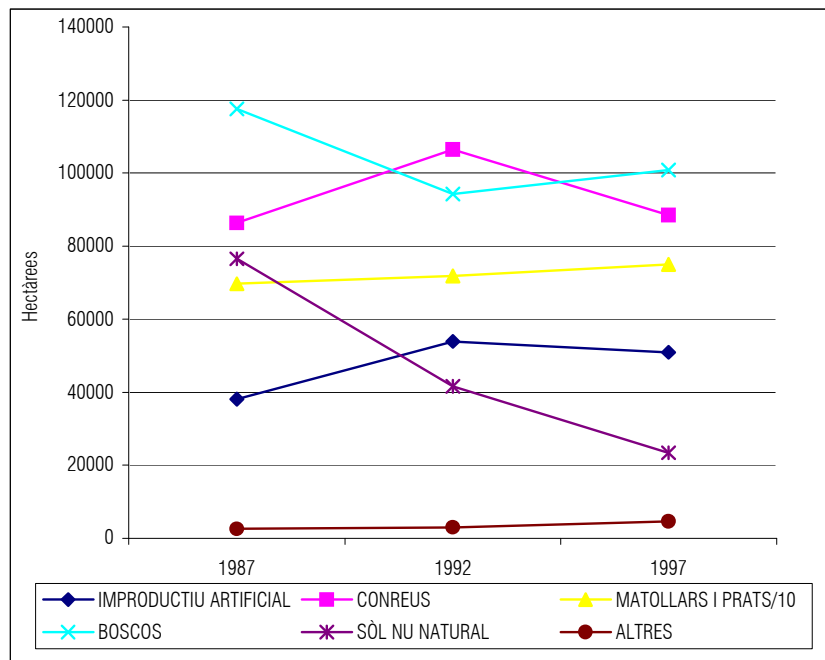
**Evolució dels usos del sòl 1987-1997** (Tractament de dades multitemporals captades pel sensor Thematic Mapper (TM) del satèl·lit Landsat durant els anys 1987, 1992 i 1997-1998)

	ha_us87	ha_us92	ha_us97	Evolució 1987-1997
<b>IMPRODUCTIU ARTIFICIAL</b>	380,91	539,00	509,09	128,18
infraestructures viàries	186,61	224,46	197,08	10,47
urbanitzacions	56,51	126,09	125,24	68,73
nuclis urbans	13,78	94,68	91,39	77,61
zones industrials i comercials	0,00	93,78	95,38	95,38
<b>CONREUS</b>	863,44	1.064,23	884,89	21,45
conreus herbacis de secà	18,99	2,52	0,00	-18,99
conreus herbacis de regadiu	0,00	0,00	0,00	0,00
fruiters de secà	809,92	550,34	534,79	-275,13
fruiters de regadiu	34,54	511,37	350,10	315,56
vinya	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>MATOLLARS I PRATS</b>	6.967,28	7.187,27	7.495,37	528,10
prats supraforestals	0,00	0,00	0,00	0,00
bosquines i prats	6.967,28	7.187,27	7.495,37	528,10
<b>BOSCOS</b>	1.176,18	942,37	1.008,77	-167,41
bosc d'escleròfil·les	3,16	0,00	0,00	-3,16

bosc de caducifolis	0,00	0,00	0,00	0,00
bosc d'aciculifolis	1.173,01	942,37	1.008,77	-164,24
SÒL NU NATURAL	765,25	415,97	234,09	-531,16
sòl amb vegetació escassa o nul·la	765,25	415,97	234,09	-531,16
ALTRES	25,23	29,43	46,06	20,83
Aigües continentals	0,27	0,00	0,00	-0,27
aigua marina	7,23	6,12	9,95	2,72
congestes	0,00	0,00	0,00	0,00
vegetació de zones humides	0,00	0,00	0,00	0,00
zones cremades	0,00	0,00	0,00	0,00
sorrals i platges	17,72	23,31	36,11	18,38
<b>TOTAL SUPERFÍCIES</b>	<b>10178,2783</b>	<b>10178,2783</b>	<b>10178,2783</b>	

Quadre\_01\_fe 01\_ Evolució dels usos del sòl entre els anys 1987, 1992 i 1997

(Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICC per tractament de dades multitemporals captades pel sensor Thematic Mapper (TM) del satèl·lit Landsat durant els anys 1987, 1992 i 1997-1998)



Gràfic\_01\_fe 01\_ Evolució de tipologies de sòl (1987-1992-1997) per simplificació de categories

(Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICC per tractament de dades multitemporals captades pel sensor Thematic Mapper (TM) del satèl·lit Landsat durant els anys 1987, 1992 i 1997-1998).

D'acord amb la informació anterior, podem descriure a grans trets l'evolució dels sòls. Aquesta pot simplificar-se en les següents dinàmiques de canvi:

- **PÈRDUA DE SÒL AGRÍCOLA PER ABANDONAMENT:** Respecte a l'evolució del **sòl agrícola**, això és, els conreus, el mapa d'usos del sòl mostra un lleuger increment

d'aquestes superfícies entre els anys 1987 i 1997. Aquest dada, però, no coincideix amb les extretes de la fotointerpretació i l'anàlisi d'ortoimatges (veure plànol *fe\_02\_p\_01 Evolució de les superfícies agrícoles 1993 - 2000*). La fotointerpretació, sensiblement més fiable i precisa, mostra una reducció de la superfície total conreada per abandonament de les diferents explotacions agrícoles. Els motius d'aquestes discordances entre el Mapa d'Usos del Sòl (elaborat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge i l'Institut Cartogràfic de Catalunya) i les dades resultants de la fotointerpretació cal cercar-les en els diferents mètodes de tractament, processament i calibrat de les imatges satèl·lit utilitzades per a fer la comparació.

Les dades de la fotointerpretació coincideixen amb les dades aportades pel IDESCAT i que es troben recollides a la Taula A.2.1.1.1. Evolució de la superfície municipal del factor "fe-02 Agricultura". Aquestes senyalen una reducció de l'agricultura local entre el període 1982-1999 del 38 %.

Les conseqüències més significatives resultants d'aquesta disminució de la superfície conreada són: (i) una pèrdua de diversitat paisatgística i de funcionalitat ecològica; (ii) un increment del risc d'incendi forestal; (iii) pèrdua de diversitat cultural, etnològica, i socioeconòmica vinculades a la disminució del caràcter agrari de Vandellòs.

- INCREMENT DE LES ÀREES URBANITZADES I DELS SÒLS OCUPATS PER INFRAESTRUCTURES: Respecte l'evolució del **sòl improductiu artificial**, aquest ha experimentat un important creixement, principalment relacionat amb l'augment de la superfície urbanitzada a la zona costanera. El municipi ha sofert una polarització de la concentració de la seva població entre els nuclis de Vandellòs i de l'Hospitalet de l'Infant. En aquest últim nucli, l'ocupació del sòl ha estat principalment per a la construcció de segones residències, una tipologia de construcció sovint més extensiva que la dels nuclis interiors, fet que comporta un major consum de sòl. Malgrat això, Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant presenta un dels índex d'ocupació del sòl més baixos d'entre els municipis de la costa tarragonina, gràcies, en part, a la gran superfície del seu terme. Aquest índex d'ocupació del territori ha experimentat en els últims anys un increment gradual, tot i que no tant acusat com en altres punts de la costa.

Darrerament, també s'ha produït un augment de la superfície destinada al pas d'infraestructures viàries, les quals tenen condicionat el seu recorregut per l'única zona d'orografia suau, el corredor litoral. La valència geoestratègia del corredor litoral ha determinat que el cordó d'infraestructures del corredor litoral hagi de travessar forçosament aquest sector del municipi. Aquest fet, acumulativament amb el model d'ocupació urbana dominant, àvida del contacte amb la costa, ha imposat una intensa ocupació i transformació antròpica del sector litoral del municipi.

És destacable l'increment de superfície de sòl industrial i comercial.



- **LLEUGERA DISMINUCIÓ DELS BOSCOS:** La superfície arbrada amb estructura de bosc ha experimentat una lleugera disminució deguda, en gran mesura, al caràcter recurrent dels incendis forestals que afecten el territori, provocant un retorn de la successió a estadis menys evolucionats. Els incendis forestals han provocat un modelatge característic del paisatge configurant zones de gran interès ecològic-funcional, de gran bellesa i representatius de les contrades austromediterrànies.
- **INCREMENT CONTINUAT DE LA FORESTACIÓ PER MATOLLARS I BROLLES:** La superfície de prats, brolles i matollars, ha experimentat en els darrers anys un creixement constant. Aquest increment està relacionat amb la recurrència dels incendis forestals i, sobretot, amb l'abandonament de l'activitat agrícola.

### 3.1.3 L'ORDENACIÓ DEL SÒL

#### **PLANEJAMENT URBANÍSTIC**

El municipi de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant disposa d'un Pla General d'Ordenació Urbana del qual la darrera revisió i adaptació va tenir lloc l'any 1997. No és objectiu del present document procedir a valoracions exhaustives referides al desenvolupament urbanístic o a l'anàlisi del funcionament, operativitat i idoneïtat del Pla General d'Ordenació Urbana del municipi.

Malgrat això, determinats aspectes referits a l'actual PGOU semblen indicar que, a priori, seria recomanable la seva revisió. D'aquesta manera, l'estratègia municipal de planejament urbanístic podria impregnar-se de criteris tècnics de planificació més "moderns" i més concordants amb l'evolució socioeconòmica i demogràfica experimentada pel municipi durant els darrers anys. Permetria abordar els problemes derivats del creixement desestructurat i precipitat del nucli l'Hospitalet alhora que es regularia el creixement dels nuclis d'interiors en base a criteris protectors i emfatitzadors del seu caràcter i valor intrínsec. Seria també possible incorporar els nous criteris i directrius de protecció dels béns patrimonial d'interès naturals i històric etnològic i, per sobre de tot, desenvolupar una estratègia d'ordenació del sòl basada en els criteris de sostenibilitat (com resulta imperatiu a tenor del contingut de la Llei 2/2002).

En cas de produir-se l'esmentada revisió, aquesta hauria d'incloure determinats aspectes del màxim interès per a poder garantir un aprofitament racional del sòl i la protecció i potenciació dels valors patrimonial apuntats. S'esmenta a continuació, de manera no exhaustiva, alguns dels aspectes a incorporar i/o a estudiar:

- Protecció integral del front litoral: L'espai litoral ha de tenir vocació d'espai lliure d'ús públic. D'altra banda, és aquest un dels principals valors patrimonials i actius econòmics del municipi, alhora que es troba greument amenaçat pel desenvolupament urbanístic pretèrit i per l'ocupació de la plana litoral per les actuals activitats econòmiques (C.C.N.N.: cúpula, línies elèctriques, etc.) per possibles

futures activitats (Central Tèrmica), per l'actual classificació del sòl, i pel cordó d'infraestructures de comunicació.

- Contenció del nucli de l'Almadrava: És aquest un nucli que comporta problemes en la gestió dels serveis municipals com a conseqüència del seu aïllament geogràfic. A més, i sobre tot, el seu creixement representa la consolidació d'un nou nucli urbà amb un important consum de sòl litoral, un model urbanístic expansiu i poc compacte i amb certes problemàtiques ambientals associades. En qualsevol cas resulta necessari estudiar l'estratègia a preveure per al futur d'aquest sector i concretar i definir les seves relacions funcionals dins el municipi i respecte al sector de Calafat (l'Ametlla de Mar).
- Contenció del nucli de l'Hospitalet de l'Infant: La definició i concreció de la identitat, estructuració i funcionalitat del nucli de l'Hospitalet és el gran repte socio-urbanístic del municipi. Es tracta d'un nucli que emergeix impregnat per la indefinició, desordenat i dispers, sense un teixit identificable i carent de sistemes coherents, es troba desestructurat i com a sorpres per ser travessat per l'arc mediterrani, sense haver sabut disposar-se en l'espai. L'emplaçament marginal i satèl·lit de l'Hospitalet respecte del camp de Tarragona i la oligoestructuració econòmica industrial del municipi han influenciat sens dubte la indefinició que avui dia sofreix.

Aquest repte, que adverteix de la necessitat de desenvolupar un nou Pla d'Ordenació Urbanística Municipal, haurà de basar-se en la promoció de sistemes urbans menys dispersius i més compactes, afavorint la cohesió social del territori i evitant la segregació espacial de les trames urbanes. Regenerant sòl i explotant espais intersticials, vertebrant el nucli mitjançant eixos viaris dominants i connectors, definint els límits actualment inexistents, aprofitant l'orografia, creant zones de residència permanent que aportin definició i dinamitzin determinades àrees, creant espais urbans que defineixin la identitat i el paisatge del nucli, i impulsant la seva consolidació. Cal resoldre definitivament la definició del corredor del mediterrani i el perfil del nucli.

- Protecció i restauració dels nuclis d'interior: Promoure la protecció i consolidació d'aquests nuclis (Castelló, Remullà, Fatxes, Gavada i Genesies) d'acord amb el seu valor històrico-artístic i arquitectònic així com pel seu valor estratègic funcional. Cal ordenar el seu creixement per tal de garantir que aquest es produeixi potenciant i consolidant els seus valors i evitant els creixements perifèrics distorsionants així com garantint l'harmonia estructural, paisatgística i arquitectònica dels nous creixements.
- Protecció del patrimoni: Catalogació, protecció, restauració i valorització del conjunt del patrimoni històrico-artístic, arquitectònic i etnològic.
- Revisió de les polítiques d'habitatge: En determinats aspectes l'oferta de d'habitatge no sembla adaptar-se a determinades necessitats socials. La nova construcció d'habitatges, segons s'esgrimia en les sessions de treball del Pla de Participació

social, es troba intensament abocada a la segona residència, essent una problemàtica l'escassetat d'habitatge desenvolupat com a primera residència.

- Dotar de protecció als espais no urbanitzables (espais d'interès paisatgístic, ecològic, agrícola, etc.): Identificar-los, protegir-los, reconèixer la seva importància funcional i estratègica i, en la mesura possible, preservar-los de possibles impactes així com neutralitzar o minimitzar d'altres que actualment s'estan produint.
- Protecció i restauració ambiental i paisatgística de determinats indrets i ordenació de l'ús públic: de manera molt especial la desembocadura del riu Llastres o algunes de les pedreres existents.
- Riscos naturals i usos del sòl: Cal incorporar la distribució espacial dels riscos naturals en la planificació del sòl (ex. adaptació a la llei 5/2003). Veure apartat 3.4 d'aquest document.

Resulta cabdal treballar i avançar en la millora del conjunt d'aquests aspectes i en la planificació integral del terme municipal. En aquest sentit, és recomanable iniciar els estudis, anàlisi i debats que permetin la reflexió envers aquestes problemàtiques i aportin solucions i estratègies vàlides. Convé destacar, com a primer pas, els tallers de projectes que sota el nom de "Les Petjades del Futur" i desenvolupats des del Master de Projectació Urbanística de la Universitat Politècnica de Catalunya van aportar tot un seguit de propostes d'ordenació i intervenció per al conjunt del terme municipal. Aquestes, a títol d'exemple, recullen propostes interessants com per exemple la consolidació dels nuclis d'interior, o la construcció de la nova N-340 de manera paral·lela i íntimament adherida a l'actual traçat de l'Autopista del mediterrani en la seva banda marítima, evitant així el fraccionament del territori i la creació de nous espais intersticials. Cal, d'altra banda, acollir amb molta precaució d'altres propostes com ara el projecte de "La via verda / La protecció del vent" o la "Ruta de l'energia", projectes aquests que, a priori, semblen excessivament intervencionistes i invasius si atenem a la sensibilitat -vulnerabilitat- ambiental i paisatgística que mostra la façana marítima del terme. En qualsevol cas caldria explotar al màxim aquestes iniciatives de reflexió i proposició, i promoure de noves per tal d'avançar i debatre el model pel qual hauria d'apostar un eventual nou POUM.

#### El Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner

És de ressenyar com Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant es troba, en la seva condició de municipi costaner, directament afectat per l'àmbit d'aplicació del Pla director Urbanístic del Sistema Costaner. Aquest document, protegeix diferents àrees del litoral (l'Almadava nord, Barranc de Cap del Terme, PEIN La Rojala - Platja del Torn, Platja del Torn Nord, Barranc del Forat Negre, i sector de L'Infant), respectant, pel demés, la programació de sòls existent a la major part del front costaner per tractar-se de sòls urbanitzables delimitats. D'altra banda, a la llum dels continguts aportats per l'estudi presentat pel DPTOP (Departament de Política Territorial i Obres Públiques) d' "**Objectius i propòsits generals del Pla director urbanístic dels àmbits del sistema costaner integrats pels sectors de sòl urbanitzable delimitat sense el pla parcial aprovat**", sembla ser, eventualment, que cap dels restants

sectors urbanístics classificats com a Urbanitzable Delimitat seran protegits per part del futur Pla Director del Sistema Costaner de Sòl Urbanitzable Delimitat (s/PP).

Així les coses, resten encara un total de quatre sectors Urbanitzables Delimitats en el sector de l'Almadrava, quatre a la Plana de Gestell - Punta Grossa, i 14 abraçant paral·lelament al front litoral primer i al riu llastres després, el nucli de l'Hospitalet, juntament amb un de Sòl Urbanitzable No Delimitat.

No sembla que el Pla Director resolgui la pressió urbanitzadora que sofreix el front costaner del municipi. Lluny d'això, Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant manté una reserva de sòl de 370 hectàrees, superfície aquesta que resulta superior a la que avui dia es troba urbanitzada (Sòl urbà), i estant aquesta reserva de manera dominant localitzada al sector costaner del terme. Cal preveure doncs, que aquesta pressió serà mantinguda dins i fora dels 500 metres. Per tant, és recomanable que s'adoptin les mesures necessàries per tal que no es produeixi una ocupació longitudinal del sector litoral paral·lela a la línia de costa mantenint o translocant les problemàtiques a noves àrees. La necessitat de donar ordre i de protegir el sector costaner del municipi confirma la necessitat de redactar un nou POUM de manera urgent.

## LA PROGAMACIÓ DEL SÒL NO URBANITZABLE

L'actual PGOU del municipi no inclou la definició i delimitació dels sòls en base a la seva funcionalitat, de la mateixa manera com tampoc incorpora propostes de protecció d'aquest en base al seu interès per qüestions patrimonials (àrees d'interès agrícola, espais de singular valor ecològic, punts d'interès etnològic-cultural a nivell rural, etc.) i obvia, al temps, la distribució espacial dels riscos naturals.

### Riscos naturals

En referència a aquesta distribució dels riscos sobre el municipi, hauria d'haver-se inclòs mesures tendents a ordenar el territori de manera favorable per a la minimització del riscs i de la vulnerabilitat de la població i dels bens patrimonials en front els esmentats riscos. En aquest sentit, també resulta recomanable la revisió del pla general.

Resulta necessari, doncs, incorporar al planejament territorial del municipi la distribució dels riscos que s'inclou al *plànol fe\_04\_p\_05: Distribució dels riscos naturals*. Aquest plànol haurà de ser completat mitjançant els estudis de delimitació que resultin escaients. Igualment, caldrà donar compliment al bloc normatiu d'aplicació en matèria de riscos (legislació de riscos d'incendis forestals en urbanitzacions, normativa de carreteres, línies elèctriques, xarxa ferroviària, plans territorials de riscos, etc.), sol·licitar el suport tècnic de les administracions competents en aquesta matèria durant la fase de planificació, i incorporar el conjunt d'aquests aspectes a la resta de polítiques i actuacions municipal en diferents àmbits (elaboració del Pla d'Emergències Municipal -PEM-, gestió del medi natural, desenvolupament d'infraestructures, etc.). Per a més informació veure el factor *fe\_04: Riscos naturals i d'origen antròpic*.

### Agricultura i medi natural

Actualment, els espais agrícoles i naturals no gaudeixen del reconeixement per part de l'administració de l'interès funcional que realment els hi és intrínsec. La funció d'aquests en el conjunt municipal, malgrat no ser àrees urbanitzables, fet que per sí els atorgaria cert interès, és bàsica en quant a la diversificació del mosaic paisatgístic del conjunt municipal. També el manteniment dels espais agrícoles és bàsic per a la prevenció dels incendis forestals, així com, per obrir el medi, evitant grans masses homogènies. La importància etnològica d'aquest paisatge antropitzat és cabdal per al manteniment d'una manera de ser, de pensar, que actualment resta en decadència i, fins i tot, en perill de desaparèixer.

Així doncs, és necessari un replantejament de l'ordenació municipal en base a aquests aspectes de manteniment i protecció dels espais agrícoles com a tret distintiu, i en perill d'extinció, del conjunt municipal. Cal també, una ordenació de l'espai agrícola, per la seva funció diversificadora del mosaic paisatgístic municipal i el seu interès en base a la protecció contra incendis, i dels espais d'interès natural en quant a la seva importància faunística, botànica, ecològica-funcional, etc. Finalment, cal portar a terme una gestió racional d'aquests espais.

### Patrimoni històrico-artístic

És de destacar que l'actual PGOU, hauria d'incloure un títol determinat per a la protecció del patrimoni històric i artístic municipal, ja que actualment aquesta protecció només s'aplica als elements situats dintre dels diferents cascs urbans, amb l'excepció del Torn i de les pintures rupestres. Caldria doncs, que en l'ordenació municipal s'ampliés aquesta protecció als elements d'interès patrimonial, històric, artístic, cultural, etc., del conjunt de l'àmbit municipal, incloent així el total dels elements existents en el municipi.

### Infraestructures

Tal i com s'observa en la introducció històrica i al context territorial, el territori municipal sempre ha estat una àrea estratègica per al comerç i la comunicació. En l'actualitat, el corredor litoral del municipi és el sector d'aquesta zona del corredor del Mediterrani que aporta una millor solució al traçat de les grans infraestructures de l'Arc Mediterrani. Aquest aspecte aporta sens dubte beneficis al territori, beneficis que es concreten en una millor comunicació comercial i geogràfica, amb tot allò que això comporta, especialment en l'àmbit cultural i social, econòmic i de qualitat de vida.

Malgrat aquesta realitat innegable, el sector litoral es troba fortament pressionat per aquesta i altres interessos d'ocupació. És aquest un sector d'una entitat física molt reduïda on ha de tenir cabuda un dens cordó d'infraestructures. Aquesta ocupació, per si mateixa hipoteca el valor funcional del sòl per d'altres estructures de comunicació i altres usos del sòl. A la vegada, la major part del desenvolupament urbanístic del sòl ha estat concentrat i es troba projectat en aquest mateix sector. A aquestes pressions es sumen altres ocupacions de l'espai, com ara la central nuclear o la possible tèrmica que comprometen una de les àrees de major interès natural i estratègic a nivell socioeconòmic.

Resulta essencial que l'administració local, incorpori a la seva acció una acurada planificació inspirada en els criteris d'ús racional del territori i dotada d'una gran dosi de precaució. Caldrà revisar aspectes i definir criteris i directrius pel seu desenvolupament funcional, paisatgístic, urbanístic, ecològic, etc. És necessària d'altra banda, l'adopció de mesures urgents per a la minimització d'alguns dels impactes ambientals d'aquest sector, especialment els referents a les línies elèctriques, la connectivitat biològica, la restauració paisatgística d'activitats extractives abandonades, etc.

### 3.1.4 ACTIVITATS ECONÒMIQUES

#### **MODEL D'ESTRUCTURACIÓ ECONÒMICA, PLANEJAMENT TERRITORIAL I CAPACITAT DE GESTIÓ**

Sovint, el model de desenvolupament econòmic d'un territori esdevé un dels principals moduladors del planejament i l'ordenació de l'àrea en qüestió. I és que determina el territori directament i, alhora, indirectament, a través de complexes interaccions amb aspectes socioeconòmics més o menys relacionats.

El mateix *model d'ocupació de l'espai* i dels sòls que adopti un territori per tal d'implantar activitats econòmiques (AAEE), és un dels principals i més directes moduladors del planejament. Així, i només a títol d'exemple, la implantació d'un polígon industrial, o d'una activitat extractiva, pot condicionar el desenvolupament o creixement urbà d'un nucli, o comprometre un sòl estratègic per a les infraestructures de comunicació.

Nogensmenys, no és l'ocupació directa del sòl per part de les activitats econòmiques allò que determina amb major intensitat el futur desenvolupament d'un territori. Ben al contrari, acostumen a ser aspectes qualitius relacionats amb el caràcter de les pròpies activitats assentades allò que veritablement condiona el futur de l'entorn. De fet, seran en darrer terme les diferents tipologies d'incidències ambientals i d'impactes socials, positius i negatius, els factors que definiran el mode en que una activitat econòmica determina el futur de l'àmbit territorial on s'ubica.

És així, que el conjunt d' "*externalitzacions*" d'una activitat (efectes que la desborden i que, per tant, no poden ser "internalitzats"), pot modular de manera positiva o negativa el paisatge de l'entorn, la qualitat de vida, l'accés als bens i serveis bàsics, el creixement i l'estabilitat econòmica, o la pròpia demografia de l'entorn geogràfic on es localitza.

Les administracions, en els seus corresponents àmbits d'actuació, han de vetllar per l'estructuració d'un model econòmic (implantació d'AAEE) que garanteixi la compatibilitat de les activitats econòmiques del territori amb l'escenari social, econòmic i ambiental desitjat, això és, respecte al model de desenvolupament vers el qual es desitgi avançar.

D'ençà l'any 1998, amb la transposició al bloc normatiu català de la *Directiva 96/61/CE del Consell, de 24 de setembre de 1996, relativa a la prevenció i al control integrats de la contaminació*, s'ha consolidat un marc legislatiu que afavoreix la capacitat de gestió i

decisió de les administracions locals respecte a l'autorització de les AAEE i, per tant, per a l'elecció i disseny d'un model d'implantació d'AAEE que sigui concordant amb els objectius de desenvolupament propis de cada municipi. Així, la *Llei 3/1998, de 27 de febrer de Intervenció Integral de l'Administració Ambiental* (Llei IIAA) i demés normativa concordant, permet als ajuntaments catalans desenvolupar ordenances municipals en les quals es reguli les activitats que poden assentar-se al territori. Ho fa, a més, establint els mecanismes de suport per part de les diferents administracions amb competències sectorials que resultin escaients per tal de facilitar la tramitació d'expedients i emetent informes que només resulten vinculants quan tenen caràcter negatiu o estableixen mesures restrictives. La Llei IIAA reserva la capacitat de decisió final als ajuntaments, administracions aquestes a qui correspon emetre la resolució definitiva de la corresponent autorització.

Així doncs, aquest bloc normatiu d'Intervenció Integral de l'Administració ambiental esdevé una eina clau per al disseny i estructuració del teixit econòmic a escala municipal, al menys, per a la implantació d'aquelles activitats que no poden internalitzar dins de si mateixes els efectes de la seva producció o funcionament (aquelles amb incidència ambiental).

D'altra banda, la normativa d'IIAA ha de ser concordant amb el planejament urbanístic local. Aquest, també en atenció a les estratègies i objectius econòmics i socioambientals del municipi i, com no, al contingut de la pròpia ordenança municipal d'IIAA, haurà de preveure les reserves de sòl que resulten adequades al assoliment dels esmentats objectius.

Podem concloure doncs, que Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, a l'igual que la resta dels ens locals catalans, disposa de les eines, i de la responsabilitat, per tal de dissenyar i adaptar el seu model d'estructuració econòmica (i d'implantació de les activitats econòmiques en el territori) als seus objectius socioeconòmics i ambientals.

## **EL MODEL DE DESENVOLUPAMENT**

Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant es troba en l'actualitat revisant el seu model de desenvolupament a través i sota la filosofia de l'Agenda 21. La signatura de la carta d'Aalborg i l'adopció de l'esmentada filosofia comporta el compromís d'adoptar un model de desenvolupament molt concret: el de la sostenibilitat.

És així, en el marc d'aquest procés de reflexió i de definició del model de desenvolupament, que s'hauran de concretar les estratègies i els objectius a assolir per a un horitzó determinat. Aquesta és la fita del present procés d'agenda 21 que tindrà el seu punt d'inflexió amb l'elaboració del *Pla d'acció local cap a la sostenibilitat de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant*.

En qualsevol cas, i sense perjudici del contingut que definitivament concreti l'esmentat pla, el municipi pretén evolucionar vers un model ambientalment més sostenible i plenament just des del punt de vista socioeconòmic. Això, en si mateix, comporta assumir tot un seguit d'aspectes de gestió i de planejament que hauran de definir i caracteritzar, inevitablement, el futur model de desenvolupament del municipi. Entre aquests destaquen, als efectes d'interès en el present apartat, les prioritats següents:

- Promoure l'estabilització econòmica i demogràfica del territori mitjançant l'evolució vers un model econòmic en mosaic:  
L'esmentat model en mosaic, basat en la diversificació intersectorial i intrasectorial, haurà de permetre dotar de major estabilitat econòmica a mig i llarg termini al municipi. Alhora, esdevindrà el principal inductor de l'equilibri i de la renovació demogràfica.
- Potenciació de sectors econòmics potencialment sostenibles i concordants amb el model de mosaic.  
Haurà d'afavorir-se, dins l'esmentat model en mosaic, l'assentament d'activitats econòmiques que no tendixin a monoestructurar l'economia i que alhora no comprometin la *sostenibilitat* ambiental del model.  
  
D'altra banda caldrà promoure activitats econòmiques que no erosionin valors socials i culturals independentment de que aquests siguin o no valoritzables.
- Implantació d'activitats econòmiques en el territori sense menyscabament dels recursos i actius estratègics per a l'estructuració del model socioeconòmic escollit:  
Més enllà del grau de sostenibilitat de les activitats, hom ha d'avaluar l'afectació d'aquestes sobre els actius i recursos que resulten estratègicament cabdals per a l'estructuració del model. (p. ex. paisatges)

### **FACTORS DISCORDANTS: ELS IMPACTES DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES**

És d'observar com algunes de les accions iniciades o projectades des del municipi representen un avanç vers aquest model en mosaic. Així, la construcció del polígon industrial Les Tàpies, o la creació d'un viver d'empreses, són iniciatives que poden permetre l'assentament en el territori de noves activitats (sempre que aquestes siguin concordants amb el model), introduint així heterogeneïtat en l'estructuració econòmica municipal.

En idèntic sentit, la recuperació del nucli de Castelló pot considerar-se un pas endavant per a la revalorització dels actius i valors patrimonials i per la potenciació de la identitat cultural, alhora que serà decisiu en l'estructuració i impulsió d'un sector turístic municipal basat en el turisme rural. Aquest sector, eventualment, podria també introduir diversitat en el model econòmic mitjançant, endemés, una fórmula plenament sostenible.

Per suposat, la possible instal·lació al municipi de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant d'un "Centre" per a la investigació de les energies renovables, esdevindria un element clau i estratègic per a la potenciació i el reequilibri econòmic del municipi al temps que significaria un important avenç, simbòlic i, alhora, efectiu, vers un model de desenvolupament socioambiental més beneficiós i coherent a nivell territorial. Emergeix doncs, una oportunitat única per reorientar el model de desenvolupament del municipi en el sentit que serà apuntat al llarg del present capítol: és una oportunitat per regenerar la imatge que ha projectat el municipi a causa de la presència de grans activitats generadores d'energia no renovable; permetria regenerar aquest sector sense menyscabament de l'economia local, afegeix un



simbolisme que pot redundar positivament en el municipi, permetria neutralitzar molts del impactes negatius que avui dia suporta el territori, etc.

Però, sense obviar els aspectes positius assenyalats anteriorment, la presència i, més enllà, el domini de determinades activitats econòmiques en el territori, poden esdevenir factors distorsionants que obstaculitzin l'assoliment d'alguns dels objectius socials, econòmics o ambientals perseguits.

El municipi de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant ha acollit en el passat, i encara alberga, algunes activitats econòmiques que no poden interioritzar els impactes ambientals del seu funcionament i que inevitablement condicionen profundament el context socioeconòmic de l'entorn on operen. Aquest és el cas de les dues centrals nuclears (C.N. de Vandellòs I i C.N. Vandellòs II) i de, en cas de ser implantada, la Central Tèrmica de Gas Natural. En un ordre d'escala molt menor ho són també algunes de les activitats extractives presents en el territori o, fins i tot, encara que només en determinats aspectes i en funció del model escollit per a desenvolupar-se, podria ser-ho el propi sector turístic (les seves infraestructures i dinàmiques de funcionament).

## LES INDÚSTRIES ENERGÈTIQUES

Hom no pot obviar que la implantació en un territori de determinades activitats, com ara una central nuclear i una central tèrmica, són qüestions amb una incidència ambiental i unes repercussions socials i econòmiques que poden condicionar profundament el desenvolupament d'aquest. Són aquestes, activitats que acostumen a portar associats complexos impactes, alguns beneficiosos, altres desestructuradors, i que, conseqüentment, comporten valoracions complexes i marcades per fortes contradiccions i intensos debats i conflictes socials.

### Aspectes positius

És de destacar, entre els impactes positius derivats d'aquestes activitats, els següents aspectes:

- Millora del mercat laboral: D'entre els impactes positius, pel seu propi pes i per la seva tangibilitat immediata, destaquen la seva capacitat per millorar el mercat laboral, per potenciar les rendes familiars mitjanes i per consolidar certa "bonança" econòmica, de durada paral·lela a la vida mitjana de l'activitat (construcció + explotació + desmantellament). Aquest impacte, en principi positiu, assoleix major importància en funció inversament proporcional a la densitat de població del territori on l'activitat s'ubica. Aquest fet ve motivat per un efecte evident: la repercussió per càpita (repartiment) dels ingressos que representa pel territori.

Aquests ingressos acostumen a trobar-se vinculats amb la contractació de tècnics i treballadors locals. Secundàriament, també poden comportar

l'assentament en el territori d'indústries o activitats per tal de donar servei a l'activitat principal. En qualsevol cas, el conjunt d'aquests aspectes, generen habitualment una inèrcia econòmica molt significativa que es concreta en beneficis econòmics, directes i indirectes, per a gran part de la població local.

- Potenciació de la immigració: És també de destacar com, en ocasions, aquesta bonança econòmica de que parlàvem, pot representar un pol d'atracció per a la immigració, aspecte que pot esdevenir un factor (o impacte) positiu en poblacions amb determinades estructures demogràfiques envellides.

#### Els aspectes negatius

Malauradament, aquests són els únics impactes positius que juguen amb força a l'hora d'implantar una indústria d'aquestes característiques. És així que aquesta tipologia d'activitats acostumen a implantar-se allà on existeix una baixa densitat de població. I és que aquest fet, obeeix, no només a què el risc que comporten aconsella disposar-les en ubicacions on les poblacions potencialment afectables siguin reduïdes, sinó què també per que els beneficis econòmics per càpita siguin majors. És precisament en aquestes àrees de baixa densitat, on *l'impacte econòmic positiu* guanya importància relativa respecte els *impactes ambientals negatius*, això és, el risc (entès com a vulnerabilitat) vers les persones, i la reducció de la qualitat de vida: És d'observar com la incidència d'aquests aspectes a nivell de cada persona és independent de la densitat de població. Sembla lògic doncs, almenys teòricament, que la viabilitat social (acceptació) amb que pugui trobar-se la implantació d'aquests tipus d'activitat serà proporcional al balanç dels impactes positius respecte dels negatius que hi hagi d'assumir cada habitant, per tant a la densitat de població.

En qualsevol cas, aquest no és l'únic factor que pot condicionar la resposta social davant la possible implantació d'aquests tipus d'activitat i, ben al contrari, acostuma a respondre a dinàmiques i contextos més complexos d'interpretar.

D'altra banda, precisament per representar el present document una diagnosi que pretén detectar les problemàtiques ambientals que poden entorpir l'avanç del municipi vers un escenari més sostenible, resulta imperatiu ressenyar i subratllar els aspectes o impactes negatius d'aquesta tipologia d'activitats energètiques, encara que sigui somerament. Els principals efectes negatius que sobre el territori i les societats d'escala local poden projectar poden resumir-se en:

En l'àmbit econòmic,

- Monoestructuració / oligoestructuració de l'economia: El pes específic que assoleixen aquestes activitats en el teixit econòmic municipal crea una dependència social i econòmica respecte aquest sector. Aquesta es tradueix en vulnerabilitat econòmica i dependència en front el futur i evolució d'aquestes activitats. Són també coneguts d'altres efectes negatius com ara la desestructuració de sectors tradicionals (abandonament d'activitats tradicionals i de petits negocis u oficis, menys rendibles a curt termini però més estables a

llarg termini); fluxos immigratoris / emigratoris complexos i desestabilitzadors a diferents nivells (urbanisme, mercat laboral, etc.); reducció de la diversitat dels ingressos familiars (quan més d'una persona treballa en un mateix sector; el seu efecte és superior si es tracta de poblacions petites), etc.

- Estructuració d'una econòmica de vida mitjana curta i fases de canvi bruscs: Es tracta d'activitats econòmiques amb un cicle de vida curt o mitjà que acostumen a desenvolupar-se i desaparèixer en fases accelerades que no permeten l'estructuració de sectors econòmics substituïtors.
- Menyscabament de recursos i d'altres sectors econòmics: Sovint, alguns dels impactes ambientals que projecten aquestes activitats erosionen greument recursos o actius patrimonials de gran valor estratègic a nivell econòmic. Aquest és el cas dels greus impactes paisatgístics que concorren en l'actualitat en el municipi de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant com a conseqüència de la implantació de les Centrals Nuclears (veure plànol "*fe\_01\_P\_04 cartografiat d'impactes ambientals*"). D'altra banda les grans instal·lacions energètiques podrien esdevenir un fre per al desenvolupament turístic del municipi.

En l'àmbit social,

- Reducció de la qualitat de vida: La presència d'activitats energètiques basades en la transformació de productes, porta vinculat un risc objectiu vers la seguretat de les persones que pot esdevenir, per qüestions merament perceptuals, un factor reductor de la qualitat de vida.
- Desestabilització demogràfica: En sentit oposat a allò que apuntàvem en l'apartat referit als impactes positius (atracció de nous actius demogràfics), els cicles efímers (vida mitjana curta) d'aquestes activitats acostumen a esdevenir factors desestabilitzadors en l'àmbit demogràfic.
- Conflicte social: La implantació territorial d'activitats energètiques (independentment del seu caràcter, renovable o no) poden comportar diferents graus de tensió i conflicte social, tot i que no necessàriament han de produir-se.
- Imposició social dels impactes: Atès el caràcter i naturalesa dels impactes, que afecten a drets bàsics (risc, benestar econòmic i social etc.), la imposició d'aquests a nivell social comporta situacions que han estat en ocasions definides com de dubtosa justícia social.

En l'àmbit ambiental:

- El risc vers les persones: En funció de la tipologia d'activitat comporta risc vers la seguretat de les persones en graus diferents.
- Exemplificació i simbolisme: Resulta inevitable desvincular la presència de grans sectors econòmics com el nuclear, de la visió i la imatge que el municipi projecta.

- Impactes ambientals directes / indirectes: Són diversos i depenen de la naturalesa i de les característiques específiques de l'activitat. Els impactes ambientals de les grans activitats energètiques engloben problemàtiques tan diverses com és l'anteriorment apuntada distorsió paisatgística de les infraestructures energètiques, l'acumulació de residus contaminants (en el cas de les activitats nuclears), o la emissió a l'atmosfera de gasos nocius i contaminants o d'efecte hivernacle.

D'altra banda (com veurem endavant) alguns dels impactes ambientals d'aquestes activitats no són tampoc internalitzats a escala municipal, significa això que el seu efecte desborda l'àmbit local, aquest és el cas de l'esmentat caràcter contaminant de les energies no renovables.

Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant ha albergat des dels anys setanta centrals nuclears al temps que ha intentat compatibilitzar en seu desenvolupament socioeconòmic amb la presència de diferents instal·lacions relacionades amb les energies, ja sigui de generació o d'investigació. Aquest aspecte queda il·lustrat mitjançant la presència de dues centrals nuclears i la presentació de la candidatura europea de l'ITER. També en l'actualitat es troba en fase de tramitació en instàncies administratives d'ordre supramunicipal el projecte per a la instal·lació d'una central tèrmica de cicle combinat de 800 Mw de potència a la Plana del Vent.

Resulta evident, a la llum de les valoracions prèvies exposades, que aquest model de desenvolupament socioeconòmic no promou l'estructuració d'una economia sòlida i estable a llarg termini. És, d'altra banda, un escenari poc desitjable des del punt de vista medi ambiental, i que genera certs conflictes i situacions socialment complexes.

En qualsevol cas, la disposició en el territori de diferents activitats de generació energètica, renovables o no, ve acompanyada normalment per un altre argument de gran contundència: la necessitat energètica del propi territori.

En cap cas és objecte del present treball la valoració de la "conveniència / inconveniència ambiental" de cada tipologia de generació energètica (dins el sector de les no renovables a que ens referim en el present apartat). Sí que, però, i a aquest respecte precisament per trobar-se el present document emmarcat dins d'un procés d'agenda 21, resulta imperatiu procedir a apuntar certes consideracions a propòsit de la instal·lació d'aquesta tipologia d'infraestructures i activitats:

Primer- **BALANÇ SOCIOAMBIENTAL NEGATIU**: Tal i com ha estat prèviament exposat, la ubicació en un territori d'aquesta tipologia d'activitats, al menys en allò que respecte a les qüestions més objectivables (no perceptuals), disposa d'un balanç socioambiental marcadament negatiu.

Segon- **EXTERNALITZACIÓ DELS COSTOS SOCIOAMBIENTALS**: Es tracta d'activitats on els impactes, positius i negatius, no són internalitzats. Més enllà, desborden àmpliament l'àmbit local projectant-se els seus efectes a diferents nivells

territorials (des de l'escala local fins a l'escala global) i concernint a aspectes relacionats amb drets bàsic com són la seguretat o la qualitat de vida i el medi ambient.

Tercer- APLICACIÓ DEL PRINCIPÍ DE NEGOCIACIÓ EXPANSIVA: En atenció a l'esmentada externalització dels efectes socioambientals i d'acord amb la subscripció de la carta d'Aalborg<sup>1</sup> per part del municipi i de l'adopció del compromís que d'aquest acte se'n deriva, resulta imperativa l'aplicació del "principi de negociació expansiva" per a la resolució dels problemes municipals:

**Carta d'Aalborg. Part 1. apartat 1.5.**

"Nosaltres, ciutats i viles, reconeixem que una ciutat o vila no es pot permetre exportar els problemes cap al medi ambient veí o cap al futur. Per tant, cal que qualsevol problema o desequilibri que es produeixi a la ciutat (vila) s'adrexi dins del seu propi nivell o bé que sigui absorbit per alguna entitat més gran a nivell regional o nacional. Aquest és el principi de la resolució de problemes mitjançant la negociació expansiva. [...]"

Conseqüentment, serà el conjunt de la ciutadania, agents, i administracions catalanes (i els habitants de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant en tant que part d'aquesta societat) qui haurà d'escollir i qui ostentarà la responsabilitat sobre el model energètic a desenvolupar dins l'àmbit de Catalunya. És precisament en aquest àmbit, d'acord amb les competències assumides per Catalunya en atenció al seu propi estatut d'autonomia i sempre en el marc dels convenis i compromisos subscrits en matèria energètica i medi ambiental a nivell internacional, on ha de ser concretat el model energètic a implantar i les proporcions de cada tipologia de generació energètica que es poden assumir a nivell nacional. És així i en aquest àmbit, on cal consensuar el model energètic i satisfer l'esmentada necessitat energètica del territori de Catalunya a la que fèiem referència (més enllà de la gestió de la demanda).

Quart- DEMOCRÀCIA PARTICIPATIVA I RESPONSABILITAT COMPARTIDA: Sense perjudici del signe (positiu/negatiu) que pugui tenir els efectes de la implantació d'una instal·lació de generació energètica a escala local, aquesta hauria en tot cas de ser coherent amb el model energètic escollit a escala nacional i adaptar-se als objectius i directrius marcades per aquest. Malgrat això, restarà per prendre una decisió en l'àmbit local: la decisió de si es vol assumir el balanç socioambiental de que es tracti a nivell local (o, àdhuc, a diferents escales mesoterritorials en funció de l'abast, intensitat i naturalesa dels efectes ambientals socials i econòmics esmentats). No obstant, el "debat local" no podrà obviar l'avaluació del model com a país, ja que una instal·lació pot rebutjar-se localment "com a fórmula d'influència i

---

<sup>1</sup> La **Carta d'Aalborg** (declaració de consens de les *Ciutats i Viles Europees cap a la Sostenibilitat*) fou aprovada a la Conferència Europea sobre Ciutats i Viles Sostenibles a Aalborg, Dinamarca, el 27 de maig de 1994. La seva signatura per part d'un municipi representa l'adhesió i compromís d'aquest envers la filosofia de la sostenibilitat i les propostes d'acció sorgides de la Cimera de la Terra. El contingut d'aquest document va ser subscrit pel municipi mitjançant la seva aprovació a càrrec del Ple de l'Ajuntament l'abril del 2002

pressió” en favor d'un canvi de model territorial (energètic en el cas que ens ocupa), en definitiva, com a mode “d'expressió” com a comunitat local.

En qualsevol cas, l'autorització dins l'àmbit municipal d'aquestes activitats, més enllà de ser coherent amb el model socioeconòmic traçat al municipi i, per tant, fent l'ús adequat de les eines d'intervenció integral de l'administració ambiental apuntades al principi d'aquest capítol (3.5.6), hauria de sotmetre's als corresponents mecanismes de debat i consens social, això és, de democràcia participativa.

En aquest sentit ens reiterem en aquelles consideracions exposades en el factor fc\_01 a propòsit de la necessitat de consolidar els mecanismes de participació ciutadana com a mecanismes habituals a utilitzar en la presa de decisions a escala local. Es deia, que si bé aquest aspecte encara no troba recolzament en cap text legal d'aplicació, si és un dels principis rectors de la filosofia de l'agenda 21. És destacava a més, com el ***Principi desè*** de la “Declaració de Rio de Janeiro sobre el medi ambient i el desenvolupament” estableix, a propòsit d'aquests mecanismes, que:

“La millor manera de tractar les qüestions ambientals és amb la participació de tots els ciutadans interessats, en el nivell que correspongui. [...]”

En idèntic sentit, s'advertia com, el municipi de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, va acollir-se a la filosofia de l'Agenda 21 mitjançant la signatura de la Carta d'Aalborg. És així, que entre els compromisos adoptats, es troba, d'acord amb l'apartat 1.13 de la “*Declaració de Consens*” (Part 1) de la carta, l'assumpció explícita d'aquesta responsabilitat:

**“1.13 Els ciutadans com a actors clau i el compromís de la comunitat**

Nosaltres, ciutats i viles, prometem complir el mandat que es dóna a l'agenda 21, [...] Per tant, basarem el nostre treball en la cooperació entre tots els grups involucrats. Assegurarem que tots els ciutadans i grups interessats tinguin accés a la informació i puguin participar en els processos locals de presa de decisions. [...]”

Cinquè- LA CAPITALITAT DE LA INFORMACIÓ AMBIENTAL: És obligació del conjunt d'administracions vetllar per la llibertat d'accés dels ciutadans a la informació d'interès en matèria medi ambiental (veure capítol fc\_01) i correspon també a aquestes l'aportació de la informació ambiental de base necessària per tal que els ciutadans puguin participar en la presa de decisions amb un coneixement ampli i suficient de tota la informació disponible.

Aquestes reflexions, derivades, totes elles, del pensament sostenibilista que inspira la filosofia de la agenda 21, subscrietes, totes elles, pel Ple de l'Ajuntament, configuren qüestions cabdals que permeten estructurar les bases per un nou funcionament del

“*sistema sociopolític*” local. Funcionament que, aplicat durant la presa de decisions, amb les inevitables imperfeccions que posseeix, comporta sens dubte un mode d'actuació on les decisions adoptades gaudiran de la màxima legitimitat assolible, així com d'un significatiu grau de consens. Implica a més, la corresponsabilitat de tota la societat en la presa de decisions.

L'actual model de desenvolupament del municipi de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, sustentat per una estructura econòmica i un model socioambiental viable a curt plaç però incompreensible a mig termini, requereix d'una revisió íntegra i plena, urgent però reflexiva. L'elecció d'aquest nou model hauria de passar, necessàriament, i si es desitja implementar de manera definitiva la filosofia de la agenda 21, per l'aplicació dels principis exposats, en conclusió, de mecanismes de democràcia participativa. El model hauria de ser explícitament i àmpliament consensuat pel conjunt de la comunitat local.

### **LES ACTIVITATS EXTRACTIVES**

Als efectes del present capítol ha de destacar-se l'existència al terme municipal de significatius impactes ambientals vinculats a la presència d'abundants activitats extractives.

El conjunt d'aquestes activitats, al marge de produir diferents impactes sobre la gea i els sistemes naturals en general, representen una greu amenaça vers un dels principals actius de valor patrimonial i estratègic per a l'economia local (per la seva potencial valorització): el paisatge.

Resulta necessari doncs, dissenyar un planejament per a l'ordenació municipal d'aquestes activitats; aquest hauria d' (i) avaluar el seu grau de compatibilitat ambiental en adaptació a les característiques de l'entorn natural i paisatgístic del terme, (ii) definir la capacitat de càrrega del territori respecte l'extracció d'àrids, (iii) definir també les estratègies d'autorització en base a criteris de sostenibilitat, (iv) identificar les àrees menys vulnerables a aquest tipus d'activitat, i (v) revisar, en funció de la viabilitat administrativa, les autoritzacions d'explotació. Caldria per últim, que el planejament de les activitats extractives incorporés mesures urgents de restauració i d'ordenació de l'ús públic d'algunes de les àrees d'extracció abandonades, en especial la gravera de les Rojales.

El disseny de l'esmentada estratègia de planejament hauria de comptar amb la implicació de tots els grups d'interès agents econòmics i administracions amb competències concurrents en aquesta matèria.

Les activitats extractives del municipi, la ubicació i àmbit de les quals es troba representada en el plànol fe\_01\_p\_04, es troba sintetitzada a la taula següent:

ACTIVITATS EXTRACTIVES				
Nom	Volum m3	Aprofitament	Ubicació geogràfica	CODI
Acampadors	10284	Sorres	X,Y: 316853.9, 4534896.4	498-302
Castell del Coll de Balaguer	20761	Calcàries		498-303
Acampadors	15916	Graves	X,Y: 317138.4, 4534722.3	498-302
Cala d'oques	76523	Graves	X,Y: 322103.3, 4538652.2	498-301
Àrea de descans	24368	Graves	X,Y: 322769.0, 4538633.0	498-306
Àrea de descans	207961	Calcàries	X,Y: 320881.8, 4537309.8	498-303

Quadre\_02\_fe 01\_ Activitats extractives del municipi

(Font: Elaboració pròpia a partir de dades del DMAH)

D'altra banda, són ja diverses les àrees on al passat es van desenvolupar activitats extractives i que en l'actualitat es troben abandonades. Les seves localització geogràfiques poden veure's al plànol fe\_01\_p\_01: Cartografiat d'Impactes ambientals

Localització geogràfica
X,Y: 320835.1, 4538007.7
X,Y: 316915.0, 4534979.2
X,Y: 323115.4, 4538507.7
X,Y: 321132.3, 4538200.7
X,Y: 323449.0, 4542661.8

Quadre\_02\_fe 01\_ Localització d'activitats extractives abandonades

(Font: Elaboració pròpia a partir de dades del DMAH)

### 3.1.5 ASPECTES DIAGNÒSTICS

**El Pla Territorial Parcial de les comarques del Camp de Tarragona està essent desenvolupat en l'actualitat. El municipi hauria de participar i incidir en la seva elaboració atès que aquest resultarà un document cabdal en la futura estructuració del territori i el seu contingut determinarà el desenvolupament dels municipis del seu àmbit d'aplicació.**

Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant es troba inclòs en l'àmbit del *Pla Territorial Parcial de les Comarques del Camp de Tarragona*. Aquest Pla es troba en l'actualitat en fase d'elaboració i haurà d'esdevenir el document clau per a l'ordenació dels espais i dels usos del sòl del conjunt de les comarques que conformen el seu àmbit (Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Tarragonès i Priorat). Les seves previsions per a l'estructuració, ordenament i cohesió del seu territori seran les estratègies generals que governaran el seu desenvolupament. Al temps, les Normes que acompanyaran al pla condicionaran el



planejament a nivell municipal i hauran de ser incorporades el la redacció dels corresponents Plans d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM).

El pla fixarà els objectius a assolir pel territori en els diferents àmbits. Així doncs, establirà fites demogràfiques (creixement de la població), econòmiques (sòl industrial, turisme, etc.), socials i de qualitat de vida, d'urbanisme i habitatge, infraestructurals, etc. per al territori; concretarà també tot un seguit de projectes i actuacions per tal d'assolir-les. Per últim, amb l'objecte de garantir l'establiment d'un context favorable pel desenvolupament de les estratègies traçades, determinarà les Normes que regularan els usos del sòl a nivell general i que esdevindran, tal com dèiem, el marc de referència pel desenvolupament dels corresponents POUM's, els quals, en conseqüència, hauran de recollir les determinacions imposades per aquestes normes.

És així que el contingut d'aquest document resultarà estratègic i capital per al futur de desenvolupament del municipi. És també d'observar, com resultaria de la màxima conveniència que es determinessin els mecanismes adients per tal de fer partícip al PTO (Departament de Planificació Territorial i Obres Públiques, responsable de la redacció del Pla) dels objectius i de l'estratègia de desenvolupament escollida per Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, llurs objectius, així com dels interessos generals del municipi. Caldria doncs, elevar a aquest departament la informació necessària per tal que els interessos del municipi siguin adequadament incorporats al Pla Territorial, així com establir i mantenir la coordinació interadministrativa que resulti escaient en cada fase de l'elaboració del pla.

**Les Muntanyes de Tivissa i Vandellòs són una de les majors àrees de caràcter netament natural i amb menor ocupació antròpica (humana) de Catalunya. Esdevé així un dels grans reductes naturals representatius dels paisatges mediterranis meridionals. La seva preservació haurà de ser un element clau en l'estratègia de Catalunya de conservació del medi natural i dels paisatges.**

Observant la distribució sobre el territori de Catalunya de la superfície urbanitzada, les muntanyes de Tivissa i Vandellòs emergeixen com una de les majors superfícies sense una ocupació intensa per part de l'home (els impactes ambientals derivats de l'activitat humana es projecten amb una intensitat de distribució concèntrica decreixent a partir dels nuclis habitats). És precisament aquest sector la darrera gran àrea natural que resta a Catalunya com a representació dels paisatges i els ecosistemes de la muntanyes mediterrànies típicament litorals, és en aquest sentit "la millor reserva litoral" de territori no deltaic de que disposem. La complexitat orogràfica d'aquest sector a jugat un paper protector clau en la seva preservació. Així doncs, la gestió de la mobilitat dins aquest sector geogràfic i molt especialment la inhibició de noves infraestructures i nuclis, esdevindrà en el futur un element clau en la seva preservació.



**Fig\_01: Superfície urbanitzada de Catalunya.** El sector de les muntanyes de Tivissa i Vandellòs són una de les majors àrees de caràcter netament natural i amb menor ocupació (antròpica de Catalunya).

D'altra banda, atès que aquestes muntanyes representen la confluència (enfonsament) de la serralada Prelitoral Catalana i la Mar (fenomen que només es dona en aquest punt geogràfic de Catalunya), mostren complexos paisatges de lluminositat, cromatismes i abruptesa únics i singulars en la façana litoral d'aquest territori. Alhora, el paisatge resultant, dominat per màquies austromediterrànies, no deixa de ser altament representatiu de la Catalunya meridional. Aquest fet, juntament amb la seva entitat física i geogràfica, el seu alt grau de naturalitat, i d'altres aspectes ja esmentats al llarg de la diagnosi (àrea estratègica per a la conservació de les comunitats de rapinyaires rupícoles – de roquissars – de la muntanyes baixa i mitja mediterrània així com per a d'altres espècies vertebrades, àrea de singular transició hidrogeològica, etc.), obliguen a identificar aquest espai com un dels paisatges relictuals que són cabdals per a la futura estratègia catalana de conservació del paisatge i de la biodiversitat i la funcionalitat ecològica.

L'estricta protecció i preservació d'aquest sector geogràfic, així com la recuperació i restauració paisatgística d'alguns dels seus espais juntament amb la minimització dels

impactes ambientals que en ell concorren, hauria d'esdevenir un objectiu prioritari per al municipi.

**El corredor litoral de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, per qüestions geogràfiques i orogràfiques, resulta estratègic en el funcionalment de l'arc mediterrani. Aquesta circumstància, que pot reportar avantatges i oportunitats al municipi, també podria esdevenir una amenaça si no es gestiona i planifica acuradament la consolidació d'aquesta realitat geoestratègica.**

Tal i com es pot veure a la introducció històrica i al context territorial que incorpora aquest document, el territori municipal sempre a estat una àrea estratègica per al comerç i la comunicació.

En l'actualitat, el corredor litoral del municipi és el sector d'aquesta zona del corredor del mediterrani que aporta una millor solució al traçat de les grans infraestructures de l'arc mediterrani.

Aquest aspecte aporta sens dubte beneficis al territori, beneficis que es concreten en una millor comunicació comercial i geogràfica, amb tot allò que això comporta, especialment en l'àmbit cultural i social, econòmic i de qualitat de vida.

Malgrat aquesta realitat innegable, aquest sector litoral es troba fortament pressionat per aquest i d'altres interessos d'ocupació. És aquest un sector d'una entitat física molt reduïda on ha de tenir cabuda un dens cordó d'infraestructures. Aquesta ocupació, per si mateixa, hipoteca el valor funcional del sòl per d'altres estructures de comunicació i altres usos del sòl. Al temps, la major part del desenvolupament urbanístic del sòl ha estat concentrat i es troba projectat en aquest mateix sector. A aquestes realitats es sumen altres ocupacions de l'espai, com ara la central nuclear o la possible implantació d'una central tèrmica a la Plana del Vent, que comprometen una de les àrees de major interès natural i estratègic a nivell socioeconòmic.

Així, en davant, aquest sector requerirà d'una acurada planificació dotada d'una gran dosis de precaució. Caldrà revisar aspectes i definir criteris i directrius pel seu desenvolupament funcionals, paisatgístic, urbanístic, ecològic, etc. És necessària d'altra banda, l'adopció de mesures urgents per a la minimització d'alguns dels impactes ambientals d'aquest sector, especialment els referents a les línies elèctriques, la connectivitat biològica, la restauració paisatgística d'activitats extractives abandonades, la programació de la Central Tèrmica, etc.

**El municipi disposa d'un Pla General d'Ordenació Urbana plenament vigent i funcional. Malgrat això, seria recomanable la seva revisió i adaptació als preceptes i criteris de desenvolupament i d'ordenació urbanística proposats per la nova llei d'urbanisme de Catalunya.**

Sense perjudici de la plena funcionalitat del PGOU actualment en vigor al municipi, resulta recomanable la revisió d'aquest pla en base als criteris de sostenibilitat i d'aprofitament racional del sòl apuntats per la nova llei d'urbanisme de Catalunya. Aquest pla hauria de procurar la compactació i redefinició del nucli de l'Hospitalet de l'Infant, la protecció del front costaner, la contenció de l'Almadrava i la protecció, recuperació i consolidació dels nuclis d'interior. Resulta imperant adoptar categories de protecció explícita dels sistemes no urbanitzables que incorporessin el reconeixement i la catalogació dels elements i àrees naturals de valor patrimonial així com el seu valor funcional, especialment en allò que respecta al paisatge. Resulta imperant promoure l'habitatge de primera residència i de protecció social.

Resulta igualment recomanable la protecció integral del patrimoni històric i artístic, la revisió de les polítiques d'habitatge, la protecció i restauració ambiental i paisatgística de determinats indrets i la incorporació de la distribució en l'espai dels riscos naturals en la planificació.

**Cal incorporar la distribució espacial dels riscos naturals en les polítiques i documents d'ordenació dels usos del sòl del municipi.**

En referència a la distribució dels riscos sobre el municipi, hauria d'haver-se inclòs mesures tendents a ordenar el territori de manera favorable per a la minimització dels riscos i de la vulnerabilitat de la població i dels bens patrimonials en front dels esmentats riscos. En aquest sentit, també resulta recomanable la revisió del pla general.

Resulta necessari, doncs, incorporar al planejament territorial del municipi la distribució dels riscos que s'inclou al *plànol fe\_04\_p\_05: Distribució dels riscos naturals*. Aquest plànol haurà de ser completat mitjançant els estudis de delimitació que resultin escaients. Igualment, caldrà donar compliment al bloc normatiu d'aplicació en matèria de riscos (legislació de riscos d'incendis forestals en urbanitzacions, normativa de carreteres, línies elèctriques, xarxa ferroviària, plans territorials de riscos, etc.), sol·licitar el suport tècnic de les administracions competents en aquesta matèria durant la fase de planificació i incorporar el conjunt d'aquests aspectes a la resta de polítiques i actuacions municipal en diferents àmbits (elaboració del Pla d'emergències Municipal -PEM-, gestió del medi natural, desenvolupament d'infraestructures, etc.).

**En els darrers anys la superfície agrícola municipal ha experimentat un important retrocés, el qual es tradueix en una pèrdua de diversitat paisatgística, ecològica, cultural, etnològica i socioeconòmica.**

La reducció de la superfície agrícola ha estat una de les conseqüències de la crisi en la que es troba immers el sector agrari en el conjunt del territori català. La pèrdua de valor que ha experimentat aquest sector ha provocat un abandonament dels camps de conreu, principalment dels conreus de fruiters de secà, cultiu dominant al municipi.

Les conseqüències més significatives derivades d'aquesta disminució de la superfície conreada són: (i) una pèrdua de diversitat paisatgística i de funcionalitat ecològica; (ii) un increment del risc d'incendi forestal; (iv) i la pèrdua de diversitat cultural, etnològica i socioeconòmica vinculades a la disminució del caràcter agrari de Vandellòs.

**Seria desitjable que els models d'ordenació urbana actuals tendissin cap una ocupació del sòl més compacta i que promoguéssin la cohesió social.**

Actualment s'està experimentant un fenomen d'urbanització dispersa on prima la construcció de ciutat jardí, això és, un model d'evolució horitzontal. Així doncs, caldria invertir aquesta tendència evolucionant cap a un model de construcció que promogui la cohesió social i l'aprofitament racional del sòl.

Malgrat l'anterior, del conjunt dels municipis de la costa tarragonina, Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant posseeix un dels índex més baixos en quant a ocupació del sòl. La important superfície municipal total és un dels factors que influeix per a què aquest nivell sigui reduït.

**Les activitats de generació massiva d'energies no renovables comporten impactes de diferent signe (positius i negatius) però amb un balanç socioambiental significativament negatiu. La seva implantació hauria de ser sotmesa a mecanismes de consens social que garanteixin la participació ciutadana, la corresponsabilitat de tota la societat i la legitimitat de les decisions.**

La implantació d'activitats de generació massiva d'energia no renovable comporten la generació d'impactes ambientals i socioeconòmics de diversa intensitat i signe. Aquest impactes, lluny de ser internalitzats per part de les activitats, són projectats concèntricament en diferents àmbits territorials (alguns, fins i tot a escala global). La naturalesa (afecten sovint drets i aspectes socialment essencials com són el risc vers les persones o el medi ambient) i intensitat amb que aquest impactes es manifesten, obliga a elevar a l'àmbit autonòmic la decisió sobre el model energètic que comporten. Al temps, el model econòmic, demogràfic i ambiental que imposaran amb força a escala municipal, requereix que la decisió d'autorització o no en seu local d'una activitat concreta sigui plantejada en el si d'un debat ampli i profund referit al model de desenvolupament desitjat i, inexcusablement, en el marc de processos de debat, participació i consens social que impliqui al conjunt de la comunitat local (o fins i tot intermunicipal).

Aquest model de funcionament durant la presa de decisions i, en el cas que ens ocupa, en l'elecció del model energètic a desenvolupar, amb les seves inevitables imperfeccions que poseeix, resulta un sistema de funcionament on les decisions adoptades gaudiran de la màxima legitimitat i d'un significatiu grau de consens. Implica a més, la corresponsabilitat de tota la societat en la presa de decisions.

El municipi de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant adoptà el compromís, mitjançant la subscripció de la carta d'Aalborg, d'incorporar mecanismes de participació ciutadana i el "*principi de negociació expansiva*" en la presa de decisions. (Per a més informació veure l'apartat 3.5.5., subapartat "Les activitats energètiques"). Haurà, doncs, d'implementar els mecanismes proposats per la filosofia de l'agenda 21, en la presa de decisions i la resolució de conflictes inherents a la revisió del model de desenvolupament desitjat i a l'adopció i concreció d'una nova estratègia. La possibilitat d'instal·lar una Central Tèrmica de Gas Natural, així com la d'implantar al municipi un centre d'investigació d'energies renovables, concurrents ambdues en el temps, configuren un marc únic per al debat i la definició definitiva del model de desenvolupament del municipi, alhora que permeten una interessant combinatòria de possibilitats conceptuals alhora d'escollir-lo.

**Els incendis forestals, si bé poden presentar impactes negatius quan són reiterats sobre les mateixes àrees (erosió del sòl), en general provoquen una modelització de les estructures vegetals, generant espais d'interès paisatgístic i ecològic.**

L'acció reiterada dels incendis forestals sobre el territori, malgrat tenir una incidència negativa pel medi, com l'erosió del sòl, amb la conseqüent pèrdua de qualitat d'aquest, comporta una nova modelització del paisatge basada en l'obertura del medi. Aquesta genera un mosaic natural i una fragmentació de les àrees arbrades que afavoreix el control i/o aturada de futurs incendis, alhora que una diversificació del paisatge.

Les activitats ramaderes, contribueixen també al manteniment i modelització d'aquest paisatge sempre i quant aquestes siguin controlades i no es produeixi un abús dels recursos i es faci un aprofitament racional d'aquests.

## FONTS D'INFORMACIÓ.

### **Bibliografia**

Español, Joaquim et al.,(1994); Les Petjades del Futur. Ajuntament de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant. Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant.

Grupo AGA – SIMPPLE, Universitat Rovira i Virgili, (2002). *Estudio de Impacto Ambiental de la Central de Ciclo Combinado de Gas Natural, de 800 MW, de la Plana del Vent (Tarragona)*. GAS NATURAL SDG, SA.

*Objectius i propòsits generals del Pla director urbanístic dels àmbits del sistema costaner integrats pels sectors de sòl urbanitzable delimitat sense el pla parcial aprovat*. Direcció General d'Urbanisme. Departament de Política Territorial i Obres Públiques, 2004.

*Pla de Carreteres de Catalunya*. Departament de Política Territorial i Obres Públiques, 1985.

*Pla de Carreteres de Catalunya. Adaptació a la llei 7/1993*. Direcció General de Carreteres. Departament de Política Territorial i Obres Públiques, 1995.

*Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner*. Departament de Política Territorial i Obres Públiques, 2004.

*Pla de Ports de Catalunya*. Direcció General de Ports i Transport. Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

*Pla Territorial General de Catalunya*. Departament de Política Territorial i Obres Públiques, 1995.

Pla General d'Ordenació Urbana de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant (revisió i adaptació). Text refós febrer 1997.

### **Altres fonts:**

- Departament d'Interior. Direcció General d'emergències i Seguretat Civil.
- Pàgina web del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. [www.mediambient.gencat.net](http://www.mediambient.gencat.net)
- Pàgina web del Departament de Política Territorial i Obres Públiques. [www.gencat.net/ptop](http://www.gencat.net/ptop)

### **Fons cartogràfiques:**

- Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya. <http://creaf.uab.es>.
- Sistema d'Informació Geogràfica (SIG) del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya: Mapa de forest pública de Catalunya.

## NORMATIVA D'APLICACIÓ

### Legislació

- Real Decreto 2994/1982, de 15 de octubre, sobre restauración de Espacios Naturales afectados por actividades extractivas.
- Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial
- LLEI 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Real Decreto Legislativo 1302/1986, de 28 de junio, de evaluación de impacto ambiental
- DECRET 378/1986, de 18 de desembre, sobre establiment de plans de prevenció d'incendis en els espais naturals de protecció especial.
- Ley Orgánica 5/1987, de 30 de julio, de delegación de facultades del Estado en la comunidades autónomas en relación con los transportes por carretera y por cable
- Ley 16/1987, de 30 de julio, de ordenación de los transportes terrestres
- Decret 114/1988, de 7 d'abril, d'Avaluació d'impacte ambiental
- Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes
- Reial decret 1471/1989, d'1 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament general per al desenvolupament i execució de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes
- Ley 4/1989, de 27 de Marzo, de Conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y Fauna Silvestres
- DECRET 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural
- Llei 7/1993, de 30 de setembre, de carreteres.
- DECRET 202/1994, de 14 de juny, pel qual s'estableixen els criteris per a la determinació de les fiances relatives als programes de restauració d'activitats extractives.
- Decret legislatiu 11/1994, de 26 de juliol, pel qual s'adequa la Llei 12/1985, de 13 de juny d'espais naturals
- Llei 1/1995, de 16 de març, per la qual s'aprova el Pla territorial general de Catalunya
- LLEI 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Real Decreto 1997/1995, de 7 de diciembre, por el que se establecen medidas para contribuir a garantizar la biodiversidad mediante la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres.
- Resolució de 31 de juliol de 1996, per la qual es fa públic l'Acord de 23 de juliol de 1996, del Govern de la Generalitat, pel qual s'aprova definitivament el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge de la Rajoja-Platja del Torn
- Acord de la Comissió de Urbanisme de Tarragona de 12 de febrer mitjançant la qual s'aprova el text refós del Pla General d'Ordenació Urbana de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant.



- DECRET 213/1997, de 30 de juliol, de modificació del Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural.
- Ley 41/1997, de 5 de Noviembre, sobre espacios naturales protegidos-protección de animales y plantas
- Llei 3/1998, de 27 de febrer de Intervenció Integral de l'Administració Ambiental.
- Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions
- Llei 5/1998, de 17 d'abril, de ports de Catalunya.
- Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural  
Llei 11/1998, de 5 de novembre, d'heliports
- Real Decreto 1131/1988, de 30 de septiembre, por el que se aprueba el reglamento para la ejecución del Real Decreto Legislativo 1302/1986, de 28 de junio, de evaluación de impacto ambiental.
- Decret 136/1999, de 18 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general de desplegament de la Llei 3/1998, de 27 de febrer, de intervenció integral de la administració ambiental.
- Llei 10/2000, de 7 de juliol, d'ordenació del transport en aigües marítimes i continentals
- Decret 248/2000, de 24 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 11/1998, de 5 de novembre, d'heliports
- Llei 6/2001, de 8 de maig, de modificació del Real Decret Legislatiu 1302/1986, de 28 de juny de 1986, d'avaluació d'impacte ambiental.
- Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme
- Decret 166/2002, d'11 de juny, pel qual s'aprova la taula de vigència de les disposicions afectades per la Llei 2/2001, de 14 de març, d'urbanisme
- Ley 16/2002, de 1 de julio, de prevención y control integrados de la contaminación (IPPC).
- Llei 10/2003, de 20 de maig, de mesures urgents de liberalització en el sector immobiliari i transports
- Decret 143/2003, de 10 de juny, de modificació del decret 136/1999, de 18 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general de desplegament de la Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la Intervenció Integral de l'Administració Ambiental, i se n'adapten els annexos.
- Llei 9/2003, de 13 de juny, de la mobilitat
- Decret 258/2003, de 21 d'octubre, d'aprovació del Reglament de desenvolupament de la Llei 5/1998, de 17 d'abril, de ports de Catalunya
- Decret 287/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament parcial de la Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme
- Decret 293/2003, de 18 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament general de carreteres

#### UE

- Directiva 85/337/CEE, del consell, de 27 de juny, relativa a la avaluació de les repercussions de determinats projectes públics i privats sobre el medi ambient.

- Directiva 2001/41/CE de 17 de juny de 2001 relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient
- Directiva 96/61/CE del Consell, de 24 de setembre de 1996, relativa a la prevenció i al control integrats de la contaminació.
- Directiva 97/11/CE del Consejo de 3 de marzo de 1997, por la que se modifica la Directiva 85/337/CE relativa a la evaluación de las repercusiones de determinados proyectos públicos y privados sobre el medio ambiente
- Directiva del Consejo, de 27 de junio de 1985, relativa a la evaluación de las repercusiones de determinados proyectos públicos y privados sobre el medio ambiente
- Directiva 97/11/CE del Consejo de 3 de marzo de 1997, por la que se modifica la Directiva 85/337/CE relativa a la evaluación de las repercusiones de determinados proyectos públicos y privados sobre el medio ambiente